

(/)

 (/)

> Danmark - Historie og topografi ([http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11)

11-11)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Trap Danmark bind 8

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/kortlaegningen-af-danmark>)

Trap Danmark bind 8

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 2288

Del artikel: ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-bind-8)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-bind-8](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-bind-8))

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-bind-8)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-bind-8](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-bind-8))

([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-bind-8&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-bind-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-bind-8&title=)

[8&title=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/trap-danmark-bind-8&title=))

Trap Danmark, 6. udgave, bind 8: Viborg, Ikast-Brande.

**Udgivet af Trap Danmark A/S og Gads Forlag A/S.
271 sider**

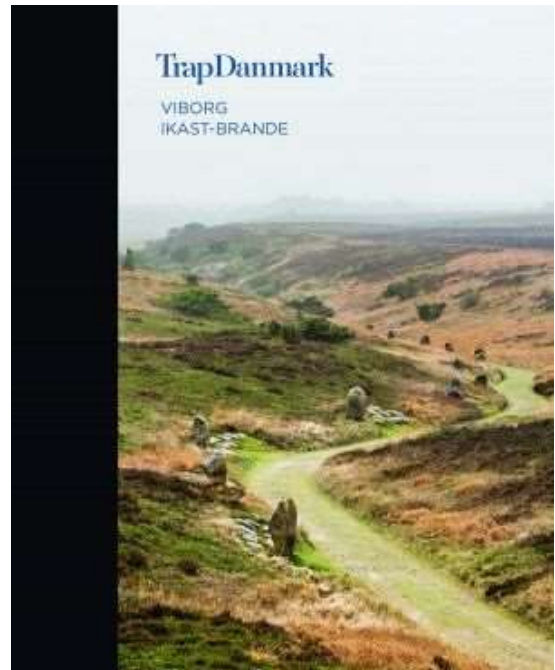
Af Poul Porskær Poulsen, historie-online.dk

Vi er nået ind i det midterste Jylland, hvor hedelyngen har hersket gennem århundreder, og hvor der stadigvæk er masser af natur at glæde sig over. Men der er også en hel masse andet. Og der er et par kommuner, der er temmelig forskellige.

Viborg Kommune er landets næststørste målet i areal, og der bor næsten 100.000 mennesker. Viborg har historisk været et magtcentrum, religiøst og politisk, og i dag er den regionshovedstad for Midtjylland. Ikast-Brande har blot lidt over 40.000 indbyggere og har sit kendetegn i nøjsomme hedebynder, der bandt hoser, og derfor også ved egen kraft skabte utallige tekstilvirksomheder.

Viborg Kommune er altså meget stor og rummer både domkirkebyen med de mange offentlige arbejdspladser, de smukke Dollerup Bakker, Mønsted og Daubjerg Kalkgruber, Grundfos som en dominerende virksomhed i kommunens næststørste by, Bjerringbro, Kongenshus Hede, flyvestation i Karup osv. Allerede i middelalderen var kommunen tæt bebygget, og i 1850 boede ca. 24.000 indbyggere i købstaden og de 63 landsogne. Viborg er fra slutningen af vikingetiden, og byen har spillet en central rolle i danmarkshistorien med landsting, Hans Tausen, Nørrejyske Stænderforsamling fra 1836 til 1848. Og meget mere. I anden halvdel af 1800-tallet kom jernbanen til, hvilket resulterede i en række stationsbyer som fx Bjerringbro og Stoholm, og i det 20. århundrede også en vis industriudvikling.

Kulturelt har Viborg været præget af at være en domkirkeby, man har Rigsarkivet, flere museer – bl.a. Skovgaard Museet, og så er der selvfølgelig sporten, hvor fodboldholdet fører en noget elevatoragtig tilværelse, mens kvinde-håndboldholdet gennem flere årtier har været dominerende. Og så er Steen St. Blicher knyttet til egnen, og vi husker også, at det var her Peter Seeberg var museumsinspektør i en årrække.

Viborg Domkirke, der har en udvendig længde på ca. 69 m, en skibsbredde på 22,5 m samt et 30,7 m bredt tværskib, er en af verdens største granitkirker og Viborgs altdominerende vartegn. Da den allerede i sin samtid i 1870'erne forekom kold og livløs, tog daværende biskop i Viborg, Jørgen Swane, initiativ til at bringe liv til kirkens indre med en stor udsmykning af Joakim Skovgaard. Foto: Angelina Owino/Trap Danmark.

Ikast-Brande Kommune er et resultat af sammenlægningen af Ikast, Brande og Nørre Snede Kommuner i 2007. Heden dækkede det meste af kommunen før i tiden, men opdyrkning og skovrejsning har indskrænket hedens areal betragteligt. Og hedeboenderne er ikke længere forhutlede hosebåndsbindere, men stærke iværksættere med talrige tekstilvirksomheder – der er ikke helt så mange mere, men i midten af 1900-tallet var der ca. 200 trikotage- og tekstilvirksomheder bare i Ikast. I Brande blev Brandtex etableret i 1935, og i 1983 flyttede tøjkoncernen Bestseller til byen, og firmaet præsterer et medarbejderantal på ca. 1500. I Nørre Snede er Kelsen Småkager, åbnet 1933, et stort foretagende. I vindmøllebranchen er Brande også med fremme, idet Siemens Gamesas danske afdeling ligger her.

Kulturelt kendes gavlmalierne i Brande, kultur- og konference-centret Remisen – og så har man også her del i en sportslig succes. For FC Midtjylland er en fusion af Herning Fremad og Ikast f.S. (der tidligere havde rigtig gode fodboldhold), og FCM træner på klubbens anlæg i Ikast.

Den genskabte Bølling Sø strækker sig på tværs af grænsen til Silkeborg Kommune nordøst for Engesvang. Søen opstod i et dødishul, men groede efterhånden til, så den allerede i stenalderen havde udviklet sig til en højmosse. Da bønderne i 1872 solgte deres ejendomsret til Bølling Sø til et konsortium af kapitalstærke og spekulationslystne investorer fra København, Randers og Viborg, var den en ca. 140 ha stor hedemosesø. I 1870'erne blev den afvandet, og tørven bortgravet. I forbindelse med tørvegravningen blev der gjort en række bemærkelsesværdige arkæologiske fund, heriblandt en 12.000 år gammel rensdyrjægerboplads, en offerplads fra ældre bronzealder, bopladsen Klosterlund og moselig som Tollundmanden og Ellingkvinden. Foto: Angelina Owino/Trap Danmark.

Traps bind 8 dækker et meget stort område, helt fra Limfjorden til grænsen til Region Syddanmark, og de to kommuner er dækket med gode historier om geologi, natur, kultur og samfundsforhold, som det har været tilfældet i de øvrige Trap-bind. Og der er naturligvis grund til at fremhæve de flotte billeder, som illustrerer Trap. Det er der heldigvis gjort en del ud af, så man sammen med teksten får et fint indtryk af, hvad det er for en del af landet, der er tale om.

[Historie-online.dk, den 29. oktober 2019]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/kortlaegningen-af-danmark>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/de-inddaemmede-landskaber>) (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/vejle-fjord-historie-natur-mennesker-kultur>) (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/en-ualmindelig-og-kortfattet-danmarkshistorie>)